

lokale max og min

Her følger i endimensjonalteorien, men ender opp med litt mer enn en ligning.

Setning (10.7.2 i KTH)

La f være en funksjon av n variable, la a være et indre punkt i D_f , og anta at $\nabla f(a)$ eksisterer.

Hvis a er et lokalt ekstremalpunkt for f , så er $\nabla f(a) = \mathbf{0}$.

) : Finn gradienten, sett lik nullvektoren, og løs ligningene.

Eksempel

Finn ekstremalpunkte(ne) til

$$f(x,y) = e^{x^2+y^2-2x+2y} .$$

$$\nabla f = [e^{x^2+y^2-2x+2y} \cdot (2x-2), e^{x^2+y^2-2x+2y} \cdot (2y+2)]$$

$$= \Phi = [0, 0]$$

$$\Rightarrow \quad 2x-2 = 0 \quad x=1$$

$$2y+2 = 0 \quad y=-1$$

Svar: $(1, -1)$.

Men er dette max, min eller
kanskje sadelpunkt ?

Andrederivertesten

For enkelhets skyld, la

$$f_{xx}(a,b) = a$$

$$f_{yy}(a,b) = b$$

$$f_{xy}(a,b) = c$$

Dersom vi har funnet et
ekstremalpunkt i (a,b) , gjelder:

- i) $ab - c^2 > 0$ og $a > 0 \Rightarrow (a,b)$ lokalt min
- ii) $ab - c^2 > 0$ og $a < 0 \Rightarrow (a,b)$ lokalt max
- iii) $ab - c^2 < 0 \Rightarrow (a,b)$ sadelpunkt.

Eksempel

Finn og klassifiser ekstremalpunktene

til $f(x,y) = xy + \frac{1}{x} + \frac{1}{y}$.

Før det første: x og y må være $\neq 0$.

Vi starter med å finne punktene:

$$\nabla f = \left[y - \frac{1}{x^2}, x - \frac{1}{y^2} \right] = [0, 0]$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{I} & y - \frac{1}{x^2} = 0 \\ \text{II} & x - \frac{1}{y^2} = 0 \end{cases}$$

$$\text{I} \quad x^2 y - 1 = 0$$

$$\text{II} \quad y^2 x - 1 = 0$$

$$\text{I} - \text{II} : x^2 y - 1 - (y^2 x - 1) = 0$$

$$x^2 y - y^2 x = 0$$

$$xy(x - y) = 0$$

$$x - y = 0$$

$$x = y$$

$$\text{Innsatt i I} : x^3 - 1 = 0$$

$$x^3 = 1$$

$$x = 1 = y \quad (1, 1).$$

For å finne ut om $(1,1)$ er max, min eller sadel, trenger vi flere deriverte:

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = \frac{2}{x^3}$$

$$a = 2$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = \frac{2}{y^2}$$

$$b = 2$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial y \partial x} = 1 = \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}$$

$$c = 1$$

$$ab - c^2 = 2 \cdot 2 - 1 = 3 > 0$$

$$a > 0$$

$\therefore (1,1)$ er et lokalt minimum.